

Dosarul nr. 2ra-440/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. V. Buhnaci)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Malfi, E. Palanciuc, I. Muruianu)

ÎNCHEIERE

13 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Nadezhda Chekalova și
avocatul stagiar Marin Sardari,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nadezhda
Chekalova împotriva Liubovei Iaroslavțeva, intervenienți accesorii Pretura sect.
Botanica, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” (Direcția Stare Civilă),
notarul public Angela Timofti, Pretura sect. Rîșcani cu privire la declararea nulității
absolute și anularea căsătoriei încheiate, anularea actului de căsătorie și a
certificatului de căsătorie, compensarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor
de judecată,

împotriva deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La 07 decembrie 2016, Nadezhda Chekalova, reprezentată de avocatul stagiar
Marin Sardari, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Liubovei
Iaroslavțeva, intervenienți accesorii Oficiul Stare Civilă sect. Rîșcani,
mun.Chișinău, notarul public Angela Timofti, Pretura sect. Rîșcani, mun.Chișinău,
Autoritatea de Tutelă și Curatelă, Pretura sect. Botanica, mun.Chișinău, Autoritatea
de Tutelă și Curatelă, ÎS „Cadastru” solicitând anularea căsătoriei încheiate în anul
2012 între Liubov Iaroslavțeva, xxxx și Alexandr Cecalov, xxxx, ca fiind una fictivă
și cu încălcarea normelor imperative ale legislației Republicii Moldova, totodată
precizând că data concretă o va indica într-o cerere în temeiul art.56-60 Cod de
procedură civilă, la momentul când va dispune de certificatul de căsătorie, încasarea
prejudiciului moral în sumă de 100000 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că este unica soră a lui Cecalov
Alexandr. La 20 august 1991, în baza certificatului de proprietate nr.128 din 20
august 1991, eliberat de Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr.28, a devenit
unicul proprietar al apartamentului xxxxx, dreptul de proprietate fiind înregistrat în
Registrul bunurilor imobile al Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău la 23 martie
2004 cu nr.13207/04, fiindu-i atribuit numărul cadastral xxxxxx. Din 04 iulie 2007
și până în prezent fratele său, Alexandr Cecalov are înscriere (viză de reședință) la

domiciliul reclamantei din Federația Rusă, regiunea Volgograd, rl Cernîșcovskii, xxxxxx. Or, fratele său s-a aflat la întreținerea sa în perioada anilor. 2007-2016.

Totodată, a menționat că la 22 decembrie 2009, deși, a avut intenția și dorința de a dona fratelui mai mic, Alexandr, apartamentul xxxxx, la convingerea notarului privat Zinaida Șerbacova, a încheiat un contract de vânzare-cumpărare, prin care i-a vândut apartamentul la prețul de 185801 lei, însă, de fapt, Alexandr Cecalov a primit în proprietate cu titlu gratuit acest apartament.

Reclamanta a afirmat că Alexandr Cecalov s-a căsătorit cu Liubov Iaroslavțeva, ultima având o pensie de 600-800 de lei lunar și nu avea bunuri imobile pe teritoriul Republicii Moldova, iar Alexandr Cecalov avea o pensie de 3-4 ori mai mare decât a pârâtei și era unicul proprietar al apartamentului xxxxx. Pe parcursul căsătoriei, în perioada anilor 2012-2016 Liubov Iaroslavțeva nu a avut grijă de soțul său, nu-i acorda sprijinul moral, spiritual și fizic, determinându-l să consume abuziv alcool. În anii 2012-2016 sănătatea lui Alexandr Cecalov s-a înrăutăți considerabil și în prima jumătate a anului 2016, în timp ce se afla în Federația Rusă la ea, a venit pârâta și l-a convins să se întoarcă în Republica Moldova să locuiască împreună. În Republica Moldova, la 05 iunie 2016 Alexandr Cecalov a decedat. La 08 august 2016, după o perioadă de două luni și două zile de la decesul fratelui reclamantei, pârâta a depus la notarul Angela Timofti declarația de a accepta și a acapara într-un mod meschin, fraudulos, dubios și contrar bunelor moravuri, averea-apartamentul sus-menționat, rămasă după decesul lui Alexandr Cecalov.

Reclamanta a precizat că la 02 noiembrie 2016 a depus la notarul Angela Timofti declarația prin care și-a exprimat poziția de a moșteni apartamentul rămas în urma decesului fratelui său, or, acest apartament anterior a fost în proprietatea sa, în perioada 20 august 1991 - 24 decembrie 2009. La 02 noiembrie 2016, având cheile de la apartamentul xxxxxx, a depus la executorul judecătoresc Viorica Onoi, în temeiul art.25 Cod de executare, o cerere prin care a solicitat să se constate starea de fapt a apartamentului. Prin procesul-verbal de constatare a faptelor și stărilor de fapt din 02 noiembrie 2016, la care s-au anexat 17 fotografii și un DVD disc cu 2 înregistrări video, s-a constatat cu certitudine că în apartamentul nr. xxxxx, nu s-a găsit nici un bun de valoare, nu sunt nici măcar paturi (canapele) pentru dormit, nici scaune, pe pereți fiind depistate urme de scoatere a tapetelor, adică pârâta fără vreun drept legal a luat absolut toate bunurile ce i-au aparținut decedatului și a început să scoată tapetele de pe pereți, pregătind acest apartament pentru vânzare. La 12 noiembrie 2016 pârâta fără nici un temei a distrus, a dărâmat și spart ușa din lemn a apartamentului și a instalat o ușă nouă din metal, motiv pentru care la aceeași dată, reprezentantul său-avocatul stagiar Marin Sardari a depus o plângere către Inspectoratul de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău. La 30 noiembrie 2016, agentul constatat al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău, din cadrul sectorului nr.1 de Poliție, a întocmit în privința pârâtei în baza art.335 Cod contravențional un proces-verbal cu privire la contravenție, expediat spre examinare conform competenței în Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, unde urmează să fie examinat.

La 17 octombrie 2017, în cadrul ședinței de judecată, Nadezhda Chekalova, reprezentată de avocatul stagiar Marin Sardari, a depus cerere de concretizare a acțiunii, solicitând declararea nulității absolute și anularea căsătoriei încheiate la 24 martie 2012, între Liubov Iaroslavțeva, xxxxx și Alexandr Cecalov, anul nașterii xxxxx, ca fiind una fictivă și cu încălcarea normelor imperative ale legislației

Republicii Moldova, anularea actului de căsătorie nr.138 din 24 martie 2012 și a certificatului de căsătorie nr. xxxxx, eliberate de Oficiul Stării Civile sectorul Rîșcani, mun. Chișinău, încasarea prejudiciului moral în sumă de 100000 de lei și a cheltuielilor de judecată suportate pe marginea litigiului.

Prin încheierea protocolară din 17 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Botanica, s-a dispus înlocuirea intervenienților accesorii Oficiul Stare Civilă sect. Rîșcani, Serviciul Stare Civilă și ÎS „Cadastru” cu succesorul în drepturi și obligații Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”.

Prin hotărârea din 09 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea Nadezhdei Chekalova împotriva Liubovei Iaroslavțeva, intervenienți accesorii Pretura sect. Botanica, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” (Direcția Stare Civilă), notarul public Angela Timofti, Pretura sect. Rîșcani cu privire la declararea nulității absolute și anularea căsătoriei încheiate la 24 martie 2012 între Liubov Iaroslavțeva și Alexandr Cecalov, anularea actului de căsătorie nr.xxxxx din 24 martie 2012 și a certificatului de căsătorie xxxxx, eliberat de Oficiul Stare Civilă sect. Rîșcani, mun.Chișinău, compensarea prejudiciului moral în sumă de 100000 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată; s-a încasat de la Nadezhda Chekalova în beneficiul Liubovei Iaroslavțeva suma de 500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin decizia din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Nadezhda Chekalova, reprezentată de avocatul stagiar Marin Sardari și s-a casat hotărârea din 09 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, în cauza civilă la cererea de chemare de judecată depusă de Nadezhda Chekalova împotriva Liubovei Iaroslavțeva, intervenienți accesorii Pretura sect. Botanica, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” (Direcția Stare Civilă), notarul public Angela Timofti, Pretura sect. Rîșcani cu privire la declararea nulității absolute și anularea căsătoriei încheiate la 24 martie 2012 între Liubov Iaroslavțeva și Alexandr Cecalov, cu anularea actului de căsătorie nr.xxxx din 24 martie 2012 și a certificatului de căsătorie xxxxx, eliberat de Oficiul Stare Civilă Rîșcani, mun.Chișinău, compensarea prejudiciului moral în sumă de 100000 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată; s-a dispus încetarea procesului în temeiul art.265 lit. h) Cod de procedură civilă, deoarece cererea de chemare în judecată este depusă de o persoană în vederea apărării drepturilor, libertăților sau intereselor legitime ale unei alte persoane fără ca prezentul cod sau o altă lege să le confere acest drept.

La 14 ianuarie 2019 Nadezhda Chekalova și avocatul stagiar Marin Sardari au depus cerere de recurs împotriva deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii și anume: declararea nulității absolute și anularea căsătoriei încheiate la 24 martie 2012 între Liubov Iaroslavțeva și Alexandr Cecalov ca fiind una fictivă și cu încălcarea normelor imperative ale legislației Republicii Moldova, cu anularea actului de căsătorie nr.xxxxx din 24 martie 2012 și a certificatului de căsătorie xxxxx, eliberate de Oficiul Stării Civile sect. Rîșcani, mun.Chișinău, încasarea prejudiciului moral în sumă de 100000 de lei, încasarea cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză și anume cheltuielile de asistență juridică în prima instanță și în instanța de apel în sumă de 10000 de lei, conform bonului de plată seria PL nr. 502656 din 06 februarie 2018.

În motivarea recursului s-a invocat că hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel sunt nefondate, neîntemeiate, ilegale, contradictorii, nemotivate și arbitrare. Or, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia a fi aplicată, a interpretat în mod eronat legea, nu a apreciat motivele invocate de apelantă. Prima instanță nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante, iar concluziile sale sunt eronate, contradictorii și fără putere de convingere.

Examinând temeiurile recursului declarat de Nadezhda Chekalova și avocatul stagiar Marin Sardari, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În partea recursului declarat de către Nadezhda Chekalova, Completul îl consideră inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. b) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că decizia instanței de apel a fost adoptată la 26 aprilie 2018 și copia acesteia a fost expediată participanților la proces la data de 28 mai 2018, conform scrisorii de însoțire (Vol.II, f.d.107). Totodată, din textul recipisei se distinge recepționarea copiei deciziei de către avocatul stagiar Marin Sardari la 22 mai 2018 (Vol.II, f.d.106).

Aici completul precizează că avocatul stagiar Marin Sardari i-a reprezentat interesele reclamantei/recurente în prima instanță și în instanța de apel, depunând atât cererea de chemare în judecată (Vol.I, f.d.5-12), cât cererea de apel (Vol.I, f.d.231-232, Vol.II, f.d.32-47) în numele reclamantei Nadezhda Chekalova.

Pornind de la textul normei de drept procedural citate supra, din care se deduce expres că termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, Nadezhda Chekalova a declarat recurs la 14 ianuarie 2019 (Vol.II, f.d.110-130), adică peste termenul legal prevăzut de lege.

Or, în conformitate cu art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Dealtfel, prin prisma art. 111 alin.(3) Cod de procedură civilă, în redacția în vigoare la data adoptării deciziei instanței de apel și comunicării acesteia părții recurente, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui. Iar în conformitate cu art. 112 alin. (1) Cod de procedură civilă, în redacția în vigoare la data adoptării deciziei instanței de apel și comunicării acesteia părții recurente, termenul stabilit în ani expiră în luna și ziua respectivă a ultimului an al termenului. Termenul stabilit în luni expiră pe data respectivă a ultimei luni a termenului. Dacă ultima lună nu are data respectivă, termenul expiră în ultima zi a lunii.

În această ordine de idei, Completul reiterează că reprezentantul reclamantei/recurente-avocatul stagiar Marin Sardari a recepționat copia deciziei contestate la 22 mai 2018 (Vol.II, f.d.106). Respectiv, termenul de 2 luni pentru declararea recursului a început să curgă în ziua imediat următoare datei de 22 mai 2018-23 mai 2018 și a expirat la 23 iulie 2018.

Completul reiterează că termenul de declarare a recursului în Secțiunea a 2-a este de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale și este un termen de decădere care nu poate fi restabilit. Or, nu poate fi considerat ca fiind în termen recursul declarat de către Nadezhda Chekalova la 14 ianuarie 2019 pornind de la data recepționării copiei deciziei contestate la 12 noiembrie 2018 de către Nadezhda Chekalova, conform mențiunii efectuate (Vol.II, f.d.138), în condițiile în care în interesele acesteia acționa reprezentantul său - avocatul stagiar Marin Sardari, ultimul recepționând decizia la 22 mai 2018, fapt amintit supra.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a relevat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn împotriva Germaniei, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În conformitate cu art. 10 alin. (3) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În favoarea celor expuse, Completul notează că CtEDO în cauza Pîrnău și alții împotriva Moldovei din 31 ianuarie 2012, cererile nr. 37225/07, 7456/08 și 12244/08, a reținut că legislația moldovenească prevede un termen limită de adresare cu recurs până a deveni o decizie definitivă. Astfel, Curtea a constatat o violare atunci când autoritățile au admis un recurs depus după expirarea termenului de prescripție (Melnic c. Moldovei, §§ 41- 43; Istrate c. Moldovei, nr. 53773/00, §§ 53 - 55, 13 iunie 2006). În consecință, Curtea a constatat o violare a art. 6 § 1 CEDO în ceea ce privește principiul securității raporturilor juridice.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Nadezhda Chekalova, or, recursul semnat de către Nadezhda Chekalova a fost declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege.

În partea recursului semnat de către avocatul stagiar Marin Sardari, în calitate de reprezentant al recurente Nadezhda Chekalova, Completul îl consideră inadmisibil din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 430 Cod de procedură civilă, sunt în drept să declare recurs: a) părțile și alți participanți la proces; b) martorul, expertul, specialistul, interpretul și reprezentantul, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

Art. 8 Cod de procedură civilă prevede că părțile, părțile, alți participanți la proces au dreptul să fie asistați în judecată de către un avocat ales ori desemnat de

coordonatorul oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat sau de un alt reprezentant, în cazurile prevăzute de prezentul cod. Asistența juridică poate fi acordată în orice instanță de judecată și în orice fază a procesului. Modul de acordare a asistenței juridice se stabilește de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art. 75 alin. (1) Cod de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

Art. 80 alin. (7) Cod de procedură civilă statuează că împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

În contextul normelor precitate, Completul menționează că într-adevăr Nadezhda Chekalova a împuternicit avocatul stagiar Marin Sardari de a-i reprezenta interesele în prezenta cauză civilă, conform procurii eliberate la 31 octombrie 2016 (Vol.I, f.d.4) de către Nadezhda Chekalova pe numele lui Marin Sardari și mandatului Seria MAS nr.042208 din 02 decembrie 2016, în baza contractului de asistență juridică nr. 8s din 02 decembrie 2016. Or, mandatul de avocat a fost semnat în calitate de client în baza procurii menționate de însuși Marin Sardari pe numele avocatului stagiar Marin Sardari, (Vol.I, f.d.3).

La fel, pentru prima instanță și instanța de apel a fost eliberat și mandatul Seria MAS nr.042269 din 17 octombrie 2017, semnat de către Nadezhda Chekalova pe numele avocatului stagiar Marin Sardari, în baza contractului de asistență juridică nr.69s din 17 octombrie 2017 (Vol.I, f.d.233).

Aici Completul precizează că mandatele au fost semnate pe numele avocatului stagiar Marin Sardari care efectua stagiul profesional în baza contractului nr. 1099 din 25 noiembrie 2016 (Vol.I, f.d.3, f.d.233)

Completul notează că recursul declarat împotriva deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost semnat și de către Marin Sardari în calitate de reprezentant al recurenteii Nadezhda Chekalova, însă un mandat care să-i acorde dreptul de a declara recurs împotriva deciziei instanței de apel, nu a fost anexat.

Or, mandatele de avocat menționate anterior, în special mandatul Seria MAS nr.042269, semnat de către Nadezhda Chekalova pe numele avocatului stagiar Marin Sardari (Vol.I, f.d.233), care ar conține și dreptul „de a ataca hotărârea judecătorească”, sunt eliberate pe numele avocatului stagiar.

Însă conform art.15 alin. (3) al Legii cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, avocatului stagiar i se permite să acorde, contra plată, asistență juridică clientului în cadrul judecătorilor, curților de apel și autorităților publice.

Astfel, în contextul normei evocate, Completul relevă că avocatul stagiar Marin Sardari, nu era în drept de a semna recursul declarat în calitate de reprezentant al recurenteii, în condițiile în care asistența juridică acordată de către avocatul stagiar se limitează până la instanța de apel inclusiv.

În altă ordine de idei, Colegiul atestă lipsa la materialele cauzei a unui alt mandat de avocat care ar afirma că Marin Sardari nu ar mai fi avocat stagiar.

În atare circumstanțe, Completul conchide că avocatul stagiar Marin Sardari nu era în drept de a semna recursul în numele recurenteii Nadezhda Chekalova.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În consecință, se impune concluzia declarării inadmisibile a recursului de către avocatul stagiar Marin Sardari în numele recurentei Nadezhda Chekalova, ca fiind semnat/înaintat de o persoană care nu era în drept să-l înainteze.

În conformitate cu art. 433 lit. b), c), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Nadezhda Chekalova și avocatul stagiar Marin Sardari împotriva deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh